

Сторінка Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім

ДОПОМОЖІТЬ ЗОРГАНІЗУВАТИ СИЛЬНУ МАНДРИВНУ БІБЛІОТЕКУ

Відозва Центрального Комітету Мандрівної Бібліотеки до членства українських масових організацій і до всіх читачів української робітничо-фермерської преси.

12 З'їзд ТУРФДім доручив Центральному Комітету ТУРФДім зорганізувати сильну мандрівну бібліотеку, яка могла б обслуговувати найбільше число робітників і бідненьких фермерів, що забажають поглибити своє знання. Особливо зараз щораз до гострішої класової бої вимагають від кожного розуміти усі ті політичні дії й боротьбу, що розгортається по усьому капіталістичному світі.

Робітнича преса й книжка — це навчальні засоби кожного трудячого. З допомогою робітничого часопису і книжки поглиблює кожний своє класове знання, вчиться розуміти і визнавати другим потребу класової боротьби та кончею самостійно стати на позиції революційного робітничого руху.

Робітничо-фермерська преса розходиться вже поміж великою частиною робітників і бідненьких фермерів Канади, вони її читають і слідує за ними діями, що проходять зараз навколо їх. Інакше маєте справу з читанням робітничої книжки. І хоч рад би не один робітник чи бідненький фермер прочитати, так зараз важко їм купити книжку; не мають за це.

Щоби дати спомогу кожному і найбільшому працювати на книжці і поглиблювати своє класове знання, відділ ТУРФДім у Вінніпегу вже від місяця лютого цього року зорганізував мандрівну бібліотеку з 36 серій по 5 до 6 книжок в кожній і та бібліотека працювала досі поміж робітниками і бідненькими фермерами. Книжечки цієї бібліотеки мандрували і зараз мандрують з одної місцевості в другу, від одного читача до другого. Читачі мандрівної бібліотеки стає чим раз більше, мандрівна бібліотека мусить бути сильнішою, чим зараз. Її замало, щоби можна було подати усім читачам, що бажають її читати. Саме й тому останній з'їзд ТУРФДім вирішив, щоби ЦВК ТУРФДім зорганізував в як-

найкоротшому часі мандрівну бібліотеку і розгорнув на ній працю поміж трудящими Канади. За те діло взявся вже ЦВК ТУРФДім. Він зорганізував Комітет Мандрівної Бібліотеки і той комітет, зараз започаткує свою роботу. Перш усього мандрівна бібліотека вимагає щонайменше до 5 тисяч різних книжок. Грошей на це в ЦВК немає. Книжколюбних же годі стільки набирати. За це діло мусять взятись усі свідомі робітники й робітничі та допомогти йому. Особливо ті товариші й товаришки, що мають свої власні книгозбірні, повинні своїми книжками зорганізувати мандрівну бібліотеку. Треба мати на увазі, що книжка лише тоді повинна свою роботу, коли вона мандрує від читача до читача і його освідомляє. Книжка, що замкнена в шафі і на ній ніхто не працює, або працює колись-не-колись, така книжка не повинна свого завдання, вона не поглиблює знання у шафі нікому. От чому Комітет Мандрівної Бібліотеки насамперед звертає свою увагу в організуванні мандрівної бібліотеки саме в сторону тих товаришів і товаришок, що мають свою власну бібліотеку. Саме й від тих приватних книгозбірень Комітет Мандрівної Бібліотеки сподіється найбільше роздобути книжок для мандрівної бібліотеки.

Треба взятись на місця за колектування таких книжок. Поперше, треба розвідати, в когочі є книгозбірні. Маючи список таких книгозбірень, треба туди послати найближчих працівників відділу ТУРФДім, РЗТ, чи ТОДОВИРНАЗУ і переконаним способом домогтись від власника книгозбірень пожертвувати певне число вартісних книжок до мандрівної бібліотеки. Треба вислати йому, нащо збирається таку мандрівну бібліотеку та яке завдання є тій бібліотеці. Можна справу поставити й так, що коли товариш або товаришка жертвує 100 книжок

по різних назвам і різного змісту, ми з тих книжок, що він їх жертвував, зорганізуємо 10 серій книжок мандрівної бібліотеки й назвемо усі ті серії іменем того товариша чи товаришки, що жертвували ті книжки. Під тим іменем будуть мандрувати книжки поміж читачів. Звичайно, книжки мусять бути придатні до читання й представляти певну вартість не лише щодо самого зверхнього вигляду, але й щодо змісту.

Попри збірку книжок можна збирати й грошеві жертви на купно одної, дві, чи більше книжок. При колектуванні грошей на книжки мандрівної бібліотеки треба брати те, хто що може дати. Щоби зорганізувати мандрівну бібліотеку зробити гідною й успішною, Комітет Мандрівної Бібліотеки проголошує перших два тижні наступного місяця ЖОВТНЯ використати на організуванні мандрівної бібліотеки, на збірку книжок і грошей на мандрівну бібліотеку. Значить, від 1 до 15 ЖОВТНЯ визначається кампанія за книжкою для мандрівної бібліотеки. Кампанію ту мусять розгорнути усі свідомі робітники й робітничі на місцях, а зокрема всі відділи наших організацій.

Хто з відділів наших масових організацій придбає в часі кампанії щонайменше 100 вартісних книжок для мандрівної бібліотеки, ми з тих книжок зорганізуємо 10 серій і назвемо усі ті серії іменем того відділу.

Кампанія за книжкою проголошена, ви приступайте до підготовчої праці. Зорганізуйте зараз КОМІТЕТ КНИЖКИ і той комітет має впливувати кампанійну працю за книжкою завчасу, щоби з 1 жовтнем приступити до роботи. Хай комітет розробить даєла за книжкою й ті даєли вмістить на видному місці в приміщенні наших масових організацій. З даєла можна написати такі:

Не взи́ньте книжки за шка́лом у шафі! Дайте її до мандрівної бібліотеки!
Пошо я маю тримати задурно книжку вдома, несю її для мандрівної бібліотеки — хай другі читають!
Хай мандрує книжка від одного читача до другого!
Пускаємо робітничу книжку на мандри поміж трудящих!

Книжка в масі робітничої класи Канади!
— Таких даєл можна придумати багато. З отими даєлами можна заагитувати чимало тих, що радо поспішать на збільшення мандрівної бібліотеки.
Окрім того треба висловити через тих два тижні завдання й працю книжки, говорити про мандрівну бібліотеку на масових мітингах, підприємствах: Арба усі сили змобілізувати для мандрівної бібліотеки вчас кампанії в перших двох тижнях жовтня. При збір-

рапні книжок треба записати, хто дає книжку і яку по назві. Скінчилась кампанія за книжкою, треба й зараз зсунути до другий вислати її до ЦВК ТУРФДім для організування серій мандрівної бібліотеки. Треба пам'ятати, що ЦВК постановив вже з першим листопадом ц. р. пустити книжки мандрівної бібліотеки в мандри поміж читачів. Тому й не слід гати часу, а братись за працю вже.

Комітет Мандрівної Книжки при ЦВК ТУРФДім.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ДІТОЧІ ШКОЛИ, УЧИТЕЛІВ І ДЕРІГЕНТІВ

Діти УРДШколи працюють на книжечках без учителя.

Діти УРДШколи працюють на книжечках самі без учителя. Таке повідомлення отримав ЦВК ТУРФДім і Центрішколом від відділу ТУРФДім у Веланд, Онт. Товариш секретар подав нам звіт про організаційну працю взагалі в їхньому відділі, що є доказом, що члени ТУРФДім і Секції Молоді взяли в практику переводити зворот в масових організаціях до загальної класової боротьби. Зворот роблять всі члени відділу ТУРФДім, за винятком членкинь Жінської, про що ми поговоримо в наступному найближчому числі "УРВ". В цій звітній хочемо повідомити наших членів, а в першу міру учителів, про дитячу школу в цій місцевості.

У Веланд учительное т. Струс, який був вихав з Веланд на місяць. Саме в часі його відїзду товариші розпочали вис дітей до школи, де придбали нових 10 учнів і тим самим придбали до організації родичів тих дітей, що вписалися до школи. Справа зайшла так, що учитель мусів вихавати, а тут треба школу відкривати. Тоді шкільком із зарядом ТУРФДім та з Юншкілауправою вирішили, щоби діти самі провадили дитячу школу цілий місяць. Серкетар у своїй звітній писав так: "Дітвора, яка ходить до УРДШколи, вчиться на книжечках без т. Струса, а Шкільком їй допомагає. Два рази в тиждень відбувають проби мандолінової оркестри. В неділю, 6 вересня, вже дають концерт".

Оцих три речення говорять багато. Вони нам вказують, як треба провадити школу. Цей план повинен бути взірцем для других учителів і дітей, що ходять до школи. Треба сказати й те, що за цілий час навчання за керівництвом т. Струса, у Веланд, ми в Центрішколомі діставали найкращі звіти від дітей з тієї місцевості. Звіти були для нас цікаві тим, що діти самі їх писали, писали не тільки про навчання в школі та про те, хто сидів тихо, а хто бешкетував, але писали діти про безробіття, про положення робітничої класи в теперішній час в Канаді, про їхню боротьбу за краще життя. Ті звіти свідчать, що діти розбираються в сучасному положенні і розуміють, що вони є діти робітників.

Цей приклад, що діти самі провадили школу без учителя, є також яскравим показником того, що навчатель не тільки вив дітей, але зарадом вив їх, як їм провадити школу самим без него і як провадити оркестру. Маємо багато мандолінових оркестрів і між ними маємо як то ми кажемо першокласні оркестри, але коли прийдеться перевести один концерт без учителя, немає конкретар у своїй звітній писав так: "Дітвора, яка ходить до УРДШколи, вчиться на книжечках без т. Струса, а Шкільком їй допомагає. Два рази в тиждень відбувають проби мандолінової оркестри. В неділю, 6 вересня, вже дають концерт".

Цілий катастрофічний становище в англійській суднобудівельній промисловості. Частина Англії в світовому суднобудівництві впала з 60 до 30%. В другому кварталі нинішнього року будівництво нових суден впало до рівня... 1887 року.

Характерна деталь: затвердивши нещодавно кредити для гарантії радянських замовлень, лейбористський уряд викреслив кредити на купівлю нових суден. Такими заходами слуги англійського капіталізму сподіваються затримати розвиток радянської флотії і врятувати англійських судновласників.

Великим джерелом прибутків англійської буржуазії були емісії капіталу на чужинських ринках (що дійшли загальної суми в 15—17 і пів мільярдів доларів. За браком нових капіталів, емісії дедалі скорочуються. В цьому році вони скоротилися в три рази проти 1929 року. Масові банкрутства, державні й приватні, як наслідок кризи, ще більше підрубують і це джерело прибутків англійської буржуазії.

Уся післявоєнна історія англійського капіталізму — історія самих поразок і відступів, це суцільна смуга депресії. Криза перетворила хронічний процес загинання з гостро-

позначений. Число безробітних досягло нечуваної в Англії цифри в 2.714.000. Яскравим показником зубожіння широких мас населення є різке скорочення дозволу (на 52%, в 1931 році проти 1929 року) таких продуктів першої потреби, як от м'яса, жирів та цукру. Державний бюджет цього року дає дефіцит 850 мільйонів доларів.

Фінансовий циклон, що нещодавно проміяв над Англією, зробив таємне явище: він повністю виявив злімані англійського капіталізму. Золоті кулі французьких банкірів розвіяли легенду про непохитність англійського фунта. Англія перестала бути світовим банкіром, як вже перестала бути світовою фабрикою.

БЮДЖЕТ ГНИТТЯ.

Характерна ознака гниття англійського капіталізму це — виключна рисота паразитичних елементів, що пожирають величезну частку національного прибутку Англії. Внутрішній державний борг складає грандіозну суму в 37 і пів мільярдів доларів. Це в 1½ рази більше за німецькі репарації. Цей внутрішній борг, як велетенський горб тисне на все господарство країни. Державні державні паперів, рантьє, єдиною "роботою" яких є стригти купони, пожирають, як проценти 1 мільярд 800 міль-

янів доларів на рік або майже половину державного бюджету. Державні позики випускалися підчас війни і після неї, коли рівень цін був в 2—3 рази вищий за нинішній. Таким чином, державні позики лише на зривненні цін "заробили" 200—300%.

Цей паразитизм так б'є в очі, що навіть банкіри Лондону виступають з пропозиціями зниження процентів по позиках або їхньої конверсії.

ПРОЕКТИ ПОРЯТКУ.

Англійський капіталізм дає вже відчуває ознаки своєї смертельної хвороби і мстувати, шукаючи порятунку. Кілька років тому за рятівниче коло були проголосили націоналізацію. Саме для проведення нещадної націоналізації буржуазія поставила мекдоналдівців на чолі влади. Але в умовах світової кризи націоналізація лише посилює надпродукцію й безробіття. Торік англійська буржуазія піднесла, як прапор, гасло протекціонізму і перетворення імперії на єдиний економічний організм. Палкими неопфітами протекціонізму зробилися і генералітки і значна частина лібералів. Але протекціоністські утопія англійської буржуазії розбилися об рішучий опір домініонів, що значно більше зв'язані з зовнішніми ринками, як з ринками

метрополії.

Пі ось тепер, як останню ставку, як останню спробу порятунку англійська буржуазія висуває план форсованого й грандіозного пограбування пролетаріату. Відбравши в безробітних останній шмат хліба, відкинувши життєвий рівень англійського робітника до голодного рівня китайського виступають з пропозиціями зниження процентів по позиках або їхньої конверсії.

Присмерки англійського капіталізму густішають. Всі спроби порятунку, як корчі повішеного, лише затягують зашморг на його шиї. Великі класові бої, які неминуче викличе нинішній генеральний наступ англійського капіталу, прискорять годину його загибелі.

Я. Ролін.

На з'їзді говорилось, що не всі наші школи поставлені так, як вони повинні бути. Багато шкіл, хоч провадять науку на книжечках, дотримуються й надалі старої методи — читати і писати. А де виховання й праця? От зараз по з'їзді один учитель пише нам, що він є тоді думки, що треба назад вертатись до букварів і подає навіть Центрішколомові свій "план", який би то буквар видрукувати. Центрішколом такий план відкинув, а таку думку засудив, як зневіру в краще провадження школи на книжечках. Хоч немає подостакон книжечок, то це не є вже оправданням, що не можна провадити дитячої школи без букварів. Коли ми могли в минулому товчися на одних і тих самих букварах, роками, то чому тепер не можна провадити науки на книжечках, яких кожна школа має по кількадесять різного змісту? Можна, але треба хотіти взятись за працю. Треба, щоби учителі звернули увагу на те, щоби дитина сама писала про всієї своє спостереження зі школи, вилучаючи з природи, з буденного життя, потвердити гуртки дітей про працю у різних питаннях і давати їм змогу виробити в себе самоініціативу. З оцих матеріалів можна буде й книжечку видати, а книжечка буде цікава, бо вона буде написана колективно.

Учителі мусять звернути на школи увагу, бо це їхня робота, це їхнє завдання. Від учителів залежить багато, як школа провадиться, який успіх дітей роблять в навчанні. Учителі повинні в дему допомагати заряд, шкільком, родичі дітей

та Юншкілауправа. Ми закликаємо Юншкілауправу в першу чергу писати про навчання до Центрішколом. Пишіть, товариші й товаришки, про навчання у вашій школі і пишіть про учителя вашої школи, як він вчить, як працює і поводитись з вами, пишіть про всієї ваші спостереження. Коли учитель по вашій думці не провадить навчання так, як треба, напишіть про це і скажіть свою думку. Заведіть товариську самокритику в кутику ЦВК в "УРВ", Пишіть правду, а ми, маючи на руках ваші звідомлення, будемо їх містити час від часу в "УРВ". Ану, хто перший обізнанийся.

А ви, учителі, беріться за працю усіма силами, і дайте не тільки про навчання читати й писати, але й про виховання дітей, розвивайте в дітей самоініціативу.

Коли робимо зворот, то робимо його на всіх ділянках нашої організаційної праці. УРДШкола є одним важливим чинником в нашій організації, тому зробім її дієвою робітничою дитячою школою. На вас, товариші-учителі, стоїть цей обов'язок і виконуйте його та повідомляйте Центрішколом про свою працю, успіхи й нестачі.

Звідомляйте про це, інакше будемо витягати на денне світло в порядку самокритики.

Т. Кобзєв.

КЛИЧІ КРОЛ ДО ВСЕНРАЄВОГО ПРОТЕСТАЦІЙНОГО ДНЯ — 30 ВЕРЕСНЯ

Проголошуючи день 30 вересня — днем влаштування масових демонстрацій та мітингів по цілій Канаді в обороні комуністичної партії і її провідників, Канадська Робітничо-Оборонча Ліга видала до цього дня такі кличі:

- Обороняйте права робітничої класи!
- Протестуйте проти депортації робітників чужинського уродження та англійських робітників!
- Боріться за права притулку в Канаді для політичних в'язнів з інших країн!
- За свободу слова, преси, зібрань і організацій!
- За відкинення 98 секції кримінального закону, як закону проти робітничого.
- За звільнення 9-ох арештованих комуністичних провідників і в обороні бойових робітничих організацій!
- Ставайте членами Канадської Робітничої Оборончої Ліги, бойової оборончої організації робітничої класи!
- Хай 30 вересня Канада потретьється від могутнього протесту організованого робітництва й фермерства!
- Пам'ятайте про 30 вересня — день справжнього масового протесту!

ПРИСМЕРКИ АНГЛІЙСЬКОГО КАПІТАЛІЗМУ ГУСТІШАЮТЬ

"ЄВРОПА ІЗОЛЮВАНА". Зима 1929 р. була надзвичайно люта в Англії. Ламани за мерз і судохідництво на ньому на кілька днів припинилося. З цього приводу "Таймс" дав замітку під таким заголовком: — Європа ізолювана!

В цьому наголоску відбилася вся психологія англійської буржуазії, яка все ще схильна вважати Європу й весь світ за додаток до Сполученого Королівства. Як анекдотичний французький маркіз, що не помітив зобов'язання Бастилі, англійська буржуазія намагається не помічати історичних зрушень та процесів, що відбуваються на її очах. І більш за все вона не хоче бачити нестримного сковавання англійського капіталізму з панівних висот на другорядні позиції.

ЛІНІЯ ЗАНЕПАДУ.

Історичний процес занепаду англійського капіталізму можна порівняти з занепадом середньовічних італійських республік після відкриття нових світових торговельних шляхів. Головна причина цього процесу є передусім потужний індустріальний розвиток нових

країн, нових суперників, як ось Америка й Німеччина. Важливою причиною є також порівняно відсталість, біднота й модернізація англійської промисловості, яка звикла до монополістичного панування на світових ринках. Німецький економіст Бомарі вважає, що Англія відступає перед Америкою вже протягом 25 років. І Німеччина ще до війни почала відбирати в Англії одну позицію по одній. Втручання Англії в світову війну було викликано передусім наміром Англії задушити свого німецького конкурента. Але й воєнна перемога не змінила неблаганого ходу історії. 11 років після Версалу скута й пограбована Німеччина відтиснула "переможницю" Англію з другого місця у світовій торгівлі на третє.

Текстильна промисловість, що колись створила золотий вік англійського капіталізму, перебуває в паралічу. Замість довоєнних 7 мільярдів ярдів, Англія вивозить тепер лише 2½ мільярда. Яскравий приклад: до війни Англія довозила текстилю на китайські ринки в чотири рази більше, як Японія; а тепер Японія довозить в шість разів більше за Англію. Економіст Едварс вважає, що англійська текстильна промисловість стане конкурентоздатною лише тоді, коли одну третину її продадуть на злам, а другу третину шліком переустаткують. Лойд Джордж назвав цифру в мільярд фунтів,

В СМУЗІ ХРОНІЧНОЇ ДЕПРЕСІЇ.

Ось кілька цифер для ілюстрації занепаду англійського капіталізму.

Порівняно з довоєнним часом світова торгівля збільшилася на 20%. з тимчасом англійська торгівля зменшилася